

[Arne Larsen.]

sigten at loven vil prøve på at løse, idet der i lovforslagets § 1 står, at denne lov har til formål at fremme en med henblik på markedsforholdene hensigtsmæssig erhvervslokalisering og erhvervsudvikling og at yde bistand til lokale egnsudviklingsbestræbelser. Mit parti lægger meget stor vægt på hele problemet om erhvervslokaliseringen. Vi finder, at det er det, der er det væsentligste i dette lovforslag. Det er efter min mening et yderst fornuftigt formål, men må jeg have lov til at tilføje: ikke alene med henblik på markedsforholdene, men også uanset markedsforholdene vil jeg finde en hensigtsmæssig erhvervslokalisering nødvendig og ønskelig.

Det er ganske givet uhensigtsmæssigt at koncentrere industri og erhverv i ganske få centre. Det gør det dyrere at etablere sådanne erhvervsvirksomheder, grundpriserne stigning in mente. Der kan opstå mangel på arbejdskraft, så hele omkostningsniveauet kan blive dyrt i sådanne områder. Derfor anser jeg også en fornuftig spredning for at være det mest rationelle. Derfor kan det fremsatte lovforslag i mange henseender være godt, idet det tager sigte på en spredning af kommende industri og en spredning af den industri, som står over for en større udvikling og udvidelse. Dertil kommer, at en spredning vil betyde muligheder for udnyttelse af de endnu ikke udtømte arbejdskraftressourcer, som stadig findes flere steder i landet. Betragter man arbejdsløshedsstatistikken, vil man hurtigt finde ud af, at ledigheden er mindst i hovedstaden — i 1960 2,1 pct. — og størst i Nordjylland: 9,3 pct.; derefter kommer Vestjylland med en arbejdsløshedsprocent på 7,4, Sydjylland: 5,8, Østjylland: 5, og øerne: 4. Det er selvfølgelig gennemsnitstal for hele året, og der er sikkert sæsonmæssige svingninger i disse tal; men sikkert er det, at der vitterligt er arbejdskraftreserver at hente i forskellige egne af landet.

Interessant er det også at konstatere, at ledigheden i landkommunerne er størst i Nordjylland, hvor den i 1960 var helt oppe på 15,6 pct., så her er der i alt fald et stort udbud af ledig arbejdskraft; men i det hele taget er ledigheden overalt størst i landkommunerne. Dette kommer vel af, at den overflødiggjorte arbejdskraft i landkom-

munerne for en stor dels vedkommende er unge, som søger ind til byerne, men at en del af de ældre, familieforsørgerne, ikke har så store muligheder for at slippe bort, men mere eller mindre er stavnsbundne. Her er der afgjort et alvorligt problem, som man burde se at få løst, også af menneskelige grunde; det er nedbrydende for arbejdsføre og arbejdsvillige mennesker at gå ledige i lange perioder. Må jeg i den forbindelse minde om grundlovens ord om, at det til fremme af almenvellet bør tilstræbes, at enhver arbejdsduelig borger har mulighed for at arbejde på vilkår, der betrykker hans tilværelse. Vi har stadig væk i dette land et arbejdsløshedsproblem, og alt, hvad gøres kan, må gøres for endeligt at løse det.

I de forløbne 3 år, hvor egnsudviklingsloven har virket, har man da også gjort sig mange anstrengelser for at bekæmpe ledigheden i de såkaldte arbejdsløshedsøer. Forskellige organer, regionalråd, erhvervsråd o.s.v., har været virksomme for at skabe nye industriforetagender i disse områder, og jeg vil ikke sige, at man ikke har opnået resultater; det har man. Visse steder har man været særdeles aktiv, og den indsats, der er gjort, har været af stor betydning og særdeles påskønnelsesværdig. Om resultaterne står mål med anstrengelserne, tør jeg ikke sige.

I beretningen fra egnsudviklingsrådet for året 1960-61 hedder det bl. a., at ifølge de meddelte oplysninger kan de virksomheder, der i de forløbne 3 år har opnået tilsagn om finansieringsbistand, påregnes efter gennemførelsen af de pågældende projekter at ville beskæftige i alt ca. 8 916 personer, medens virksomhederne på tidspunktet for ansøgningernes indsendelse beskæftigede sammenlagt 6 329; der er altså tale om en merbeskæftigelse på små 2 600 personer. I dag har man måske lov at sige, at den gældende lov har skaffet beskæftigelse til ca. 3 000 personer. For at opnå dette resultat har man pr. 31. august 1961 givet i alt 101 virksomheder tilsagn om finansieringsbistand for et samlet beløb af ca. 84,3 mill. kr. Man har i henhold til den gældende lov årligt kunnet stille indtil 50 mill. kr. til rådighed, men dette beløb har det altså ikke været muligt at udnytte fuldt ud. De investeringer, hvortil finansieringsbistand er tilsagt, beløber sig ifølge de forelagte pro-